

TAMADDUNURI

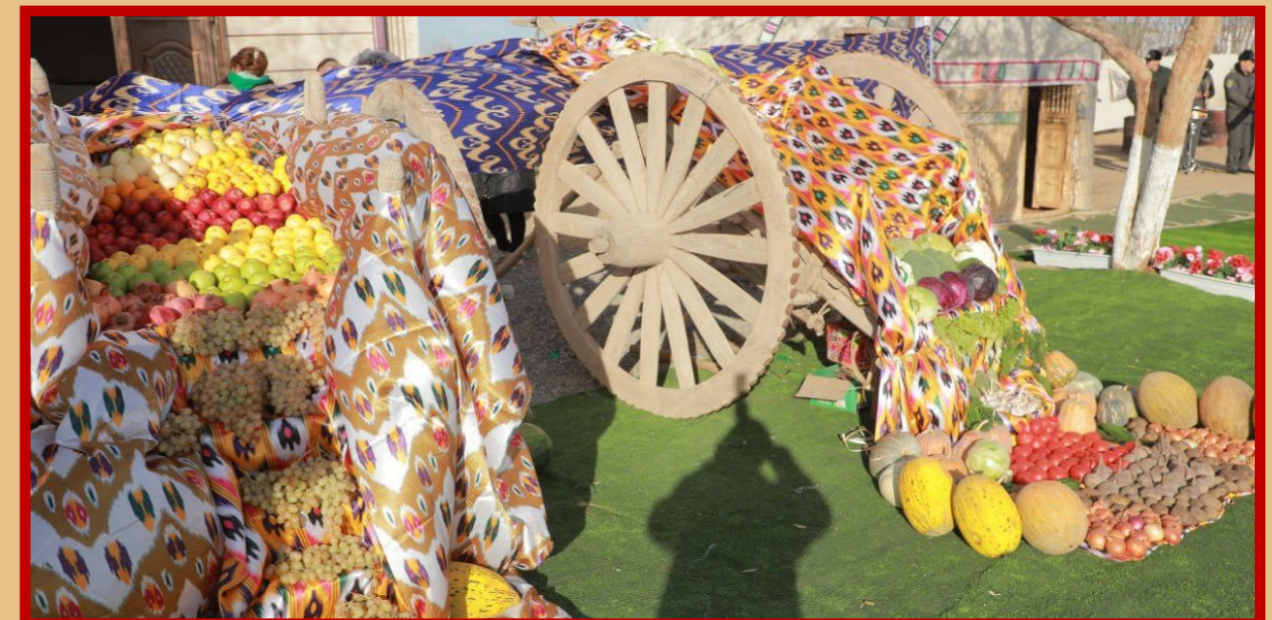
Ilmiy, ijtimoiy-falsafiy, madaniy-ma'rifiy, adabiy-badiiy jurnal ISSN 2181-8258

YURTIMIZDA ULUG' BAYRAM

“Дунёнинг турли минтақаларида зиддият ва қарама-қаршиликлар, қуролли тўқнашувлар тобора авж олиб бормоқда. Олдимизда янги-янги муаммолар пайдо бўлмоқда. Хозирги ўта мураккаб ва таҳликали вазиятда барчамиз янада бирлашимиз керак. Танлаган йўлимиздан қатъий олға боришимиз зарурлигини асрлар давомида кўглаб оғир синов ва машаққатлардан муносиб ўтган мард ва донишманд халқимиз албатта яхши тушунади”.

II QISM. MUNDARIJA

Ilmiy, ijtimoiy-falsafiy, madaniy-ma'rifiy, adabiy-badiiy jurnal

MUASSISLAR: Beruniy tuman hokimligi "Tafakkur-tamadun" OOO

"Beruniy avlodlari" jamoat fondi

HAMKORLARIMIZ:

O'zRFA Qoraqalpog'iston bo'limi
Qoraqalpoq davlat universiteti
Urganch davlat universiteti
Xorazm Ma'mun akademiyasi

TAHRIR HAY'ATI:

BOSH MUHARRIR:

Munavvara QURBONBOYEVA

BO'LIM MUHARRIRI:

Anvar ALLAMBERGENOV

Akmal SAIDOV, y.f.d., prof., akad.
Qahramon QURONBOYEV, s.f.d., prof.
Almagul BAYRIYEVA, s.f.d., (DSc)
Zabixulla SAIPOV, s.f.n., (PhD)
Zuhra REYMOVA, y.f.d., (DSc)
Karlig'ash UMAROVA, y.f.d., (DSc)
Anvar ABDULLAYEV, t.f.f.d. dots.
Gavhar DURDIYEVA, arx.f.d., prof.
Makset KARLIBAYEV, t.f.d., k.i.x.
O'tkir ABDULLAYEV, t.f.d., (DSc)
Kozimbek TUXTABEKOV, t.f.d., (PhD)
Umid BEKMUHAMMAD, t.f.d., (PhD)
Baxtiyor KARIMOV, fal.f.d., prof.
Marat NIYOZIMBETOV, fal.f.d.
Alima BERDIMURODOVA, fal.f.d.
Shohida SODIQOVA, sots.f.d.
Abdug'ani XOLBEKOV, sots.f.d.
Sobir XODJAYEV, sots.f.d., (PhD)
Zarifboy DO'SIMOV, fil.f.d., prof.
Olmos ULVIY, f.f.d., prof.
Doniyor YULDASHEV, fil.f.d (DSc)
Vahob RAHMONOV, f.f.n., dots.
Qozoqboy YO'LDOSHEV, p.f.d., prof.
Safo MATJONOV, p.f.d., prof.
Qaxramon IBADULLAYEV, p.f.d., (DSc)
Masharib ABDULLAYEV, s.f.f.d., (PhD), k.i.x.
Anvar ISMOILOV, s.f.f.d., (PhD), k.i.x.
G'ayrat MAMBETKADIROV, s.f.d.
Svetlana MAMBETULLAYEVA, b.f.d., prof.
Otanazar RAHIMOV, b.f.n. ped.f.d, prof.
Umarbek ABDURAHIMOV, b.f.f.d (PhD)
Nuraddin RO'ZIBOYEV, q.x.f.d.
Ne'matullo XUDAYBERGANOV, q.x.f.d., (PhD)
Zokir RAJABOV, q.x.f.d., (PhD), k.i.x.
Roza XOJAMURATOVA, g.f.d.
Sattorbergan AVEZOV, g.f.n., dots.
Keunimjay ALLANAZAROV, g.f.n., dots.
Furqat RAJABOV, g.f.d., dots.
Nargis ATABAYEVA, psixol.f.d., (DSc)
Dilafuz QARSHIYEVA, psixol.f.d., (DSc)
Dilbar URAZBAYEVA, psixol.f.d., (DSc)
Mels QOBULOV, tib.f.d., prof.
Bozorboy ORAZALIYEV, t.f.n.
Davlatyor BOLTAYEV, t.f.n., dots.

FILOLOGIYA

Muyassar TILLAYEVA. Qadimiy yodgorliklardagi ayrim toponimlar tavsifi ("Avesto" misolida).....	3
Barno MIRZAYEVA. "Alpomish" dostonining yozib olinishi va o'rganilishi xususida.....	9
Mashxura MAXAMADJONOVA. Bo'lg'usi o'qituvchilarning madaniyatlararo kompetensiyasini takomillashtirishda mediamatnlarning ustuvorligi.....	14
Nigora SHARIPOVA. "Hayrat ul-abror" strukturasida an'ana va o'ziga xoslik.....	24
Yulduz ABDUQODIROVA. Gapni komponent va sintaksemalarga ajratib tahlil qilish usullari bosh darajali bo'laklar o'rnida kelgan sintaktik birliklar talqinida.....	27
Dilnoza ALIYEVA. Exploring the types and benefits of bilingualism in literacy development.....	34
Raufjon MAXMUODOV, Rayhon MADAMINOVA. Hofiz Xorazmiy "Devon"da maishiy leksika.....	38
Zohidjon ELCHAYEV. Xulq-atvor fe'llarining so'z turkumlari va til tizimidagi o'rne.....	53
Ra'no RAVSHANOVA. Institutsional diskursda murojaat shakllari.....	62
Dilshod ISLOMOV. O'zbek tilida tovushlar artikulyatsiyasi.....	65
Venera ATAXANOVA. "Kitobi dadam Qo'rqu" va Xorazm dostonlaridagi obrazlar tizimi.....	79
Sayyora XO'JAYEVA. Ingliz xalq og'zaki ijodi haqida ayrim mulohazalar.....	83
Hulkar G'AIPOVA. Matnazar Abdulhakim ijodida adabiy o'ylar.....	86
Ziyat YUSUPOVA. Prosodik vositalar noverbal kommunikatsiya vositasi turi sifatida.....	91
Комила АВЕЗКУЛОВА. Трёхаспектная модель художественного образа.....	94
Shaxodat AXMEDOVA. Ingliz va o'zbek tillarida "health" konseptining semantik xususiyatlari.....	101
Fazilat YUSUPALIYEVA. Boshlang'ich sinf o'quvchilarining ingliz tilida dialogik va monologik nutqini rivojlantirishning yo'llari.....	113
Ra'no NURITDINOVA. Onomastika sohasida uchraydigan diniy va afsonaviy tushunchalarni ifoda qiluvchi terminlar.....	122
Ra'noxon XUDJAYEVA. O'zbek badiiy ijodida omonimlar uyg'unligining aks etishi: tarjimada "konseptual" qarash.....	132
Шүкүрүлла ДОВЛЕТОВ. История происхождения анекдота, как малого фольклорного жанра.....	136
Muhabbat MATQURBONOVA. Abdulla Qodiriy kichik janrdagi asarlarida iboralar tadqiqi.....	148
Farog'at OTAJONOVA. Hofiz Xorazmiy devoni lingvopoetikasining o'rganilishi.....	151
Xosiyat BOYMURATOVA. "Firdavs ul-iqbol" asarida qo'llangan ayrim fitonimlar.....	158
Ruslan RADJABOV. Fransuz tilining orfoepik normalari xususida.....	161
Shakhnoza TUYBOEVA. Translation issues and strategies to ensure native functionality.....	165
Раъно ПАЙЗУЛЛАЕВА. Индивидуаллик – бадий иждоднинг муҳим талаби.....	175
Javlon IBRAGIMOV. Substansial-pragmatik yondashuvda nutqning sistemaviyligi va uning talqini masalasi.....	184
Murodbek MATNAZAROV. Urganch shahri urbanonimlarining tranonimizatsiyalashuvi va urbanonimlar yasalishning grammatik vositalari.....	187
Gulasal KAZAKOVA. Abdusaid Ko'chimov esselarida shoir va yozuvchilar siyosi badiiy talqini (Azim Suyun ijodi misolida).....	190
Zaynura KADIROVA. O'zbek tili korpusi uchun filologik terminlar bazasini shakllantirishda avtomatlashtirilgan usullar va algoritmlar.....	194
Asqar ESHMUMINOV. Semantik razmetka: tushuncha, vosita va usullar.....	197

FALSAFA

Farxod KILICHEV. Matematika – inson bilish faoliyatining ifodasi sifatida.....	17
Djamshid KOBULOV. Muloqotning tarixiy, ijtimoiy va nazariy-metodologik xususiyatlari.....	49
Zaribjon ABDURAXMONOV. Axborot texnologiyalarining rivoji begonalashuvning omili sifatida.....	58
Ўткир ШОНАЗАРОВ. Ёшлар жисмоний маданиятини юксалтиришнинг ижтимоий - сиёсий ва ҳуқуқий механизмлари.....	69
Аброрхон АСАТУЛЛОЕВ. Уникальные аспекты духовно-нравственных представлений Туркестанских современных просветителей Абдурахмана Ташканди и Абдуллы Авлони.....	75
Мухиддин ТУРСУНОВ. Кибербуллинг и агрессивное поведение в виртуальном пространстве.....	107
Ma'rifat AXMEDOVA. Gumanistik g'oyalarning ma'naviy qadriyatlar sifatida aks etishi.....	142
Nurbek ISKANDAROV. Yoshlar jismoniy va ma'naviy yetukligining etnodidaktik xususiyatlari.....	168
Shoxrux USMONOV. Globalashuv davrida madaniyatlararo muloqotning siyosiy asoslari.....	171

FRANSUZ TILINING ORFOEPIK NORMALARI XUSUSIDA

Annotatsiya: Mazkur maqolada fransuz tili orfoepiyasiga oid bo'lgan normalar va me'yorlar, talaffuz me'yorlarini kodlashtirish, shuningdek fransuz tili lug'atlari haqida fikr-mulohazalar bildiriladi.

Kalit so'zlar: tovushlar, orfoepiya, talaffuz me'yorlari, kodifikatsiya, fonetika, nutq madaniyati, orfoepik normalar, til tizimi, og'zaki nutq, fonemik tizim.

Аннотация: В данной статье рассматриваются нормы и стандарты французской орфографии, кодификация стандартов произношения, а также французские словари.

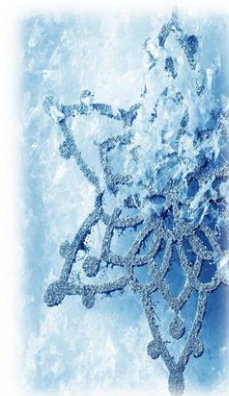
Ключевые слова: звуки, орфоэпия, нормы произношения, кодификация, фонетика, культура речи, орфоэпические нормы, языковая система, устная речь, фонематическая система.

Abstract: This article discusses the norms and standards of French orthography, codification of pronunciation standards, and French dictionaries.

Key words: sounds, orthoepy, pronunciation norms, codification, phonetics, speech culture, orthoepic norms, language system, oral speech, phonemic system.

Ruslan RADJABOV,
Buxoro davlat
universiteti
"Fransuz
filologiyasi"
kafedrasida
tadqiqotchisi

Jadal rivojlanib kelayotgan hozirgi zamon tilshunosligi tadqiq etish borasida muvaffaqiyatli izlanishlarni olib borayotgani quvonarli hol, albatta.

Tilning fikrlashga nisbatan faol munosabatda bo'lishi haqidagi g'oyani olg'a surishga harakat qilganlarning birinchi qatorida E.Sepir va B.L.Uorf turadi. Bu tilshunoslarning til hukmronligi to'g'risidagi qarashlari shunchalik keng tarqalganki, u ma'lum ma'noda borliqni barpo etishga qodir, degan xulosani beradi: "Inson zoti faqat obyektiv dunyo va jamoa faoliyati olamidagina yashamaydi. Inson muayyan darajada jamiyatning muloqot va o'zini o'zi bildirish vositasi sifatidagi, muayyan bir tilning hukmronligi ostida bo'ladi"

Ma'lumki, tilshunoslikda fonetika, fonetik sistema tilning qurilish birliklari orasida o'zining o'zgaruvchanligi bilan leksikadan keyin ikkinchi o'rinda turadi. Buning sababi shundaki, jamiyat va fan-texnikaning rivoji, neologizmlarning kirib kelishi, tilning ichki rivojlanish qonuniyatlari tilning fonetik qurilishiga tez ta'sir qiladi.

Darhaqiqat, har bir tilning o'ziga xos xususiyatlari bo'lgani kabi fransuz tili va uning fonetikasi, **fransuz tilida orfoepik normalarning turli jihatlari** boshqa tillardan ancha farq qilishini aytish mumkin.

Tilning talaffuz me'yorini kodlashtirish juda qiyin vazifa bo'lib, juda ko'p sonli lingvistik va tashqi omillarni hisobga olishni, shuningdek, vaqt o'tishi bilan talaffuzning o'zida tez o'zgarishlarni talab qiladi.

Olim V.N.Burchinskiyning fikriga qo'shilgan holda aytak: "Kodifikatsiya jamiyatning kognitiv haqiqatini, shuningdek, uning an'analari va qadriyatlarini aks ettiruvchi to'g'ri talaffuz modelini yaratish vazifasini qo'yadi"¹.

XIX asr oxiri va XX asr boshlaridagi ilk lug'atlardan biri A.Mikaelis va P.Passining "Dictionnaire phonétique de la langue française" (1897) orfoepik lug'atidir². Ushbu lug'atning asosiy maqsadi fransuz tilining fonemik tarkibini kodlash edi. Lug'atda taklif qilingan tizim ko'pchilik fransuzlar talaffuzining haqiqiy xususiyatlarini umumlashtiradi va nufuzli Parij aksentiga asoslangan sodda va aniq talaffuz modelini taklif qiladi³.

Manbalarga keltirilishicha, 1950-yillarda olimlar qattiq fonemik tizim talaffuz haqiqatini aks ettirmaydi, degan xulosaga kelishgan, shuning uchun ular lug'atlar ustida ishlashni kommunikativ tomondan ko'rib chiqishni boshlashadi va keyin "stilistik me'yor" tushunchasi paydo bo'ldi.

L.Varnanning "Dictionnaire de la prononciation française" (1968)⁴ lug'ati talaffuzning o'zgaruvchanligini ko'rsatadi va stilistik farqlash endi me'yordan chetga chiqish emas, deb tushunilar edi.

Orfoepik me'yorlar – so'zlar, morfemalar, gaplar, shuningdek, ular tarkibidagi urg'ularning talaffuz normalarini o'rganadi. Fransuz tilidagi eng katta muammo bu imlo va orfoepiyaning mos kelmasligi⁵ hisoblanadi (Le Figaro.fr).

Orfoepiya – alohida tovushlarning talaffuz normalari va ularning birikmalari, shuningdek, urg'u naqshlari haqidagi fan, nutq madaniyati" ning eng muhim bo'limlaridan biri, deya ayta olamiz. Ba'zi olimlar esa, orfoepiyani faqat talaffuz ilmi sifatida belgilaydilar va aksentologiyadan alohida fanda urg'u standartlarini ta'kidlaydilar.

Lug'atlarda taklif etilayotgan fonetik tizim haqiqiy nutqdan keskin farq qiladi, degan fikr yanada ilgari suriladi. 70-yillarda lug'atlarni tuzishda yangi yondashuv ishlab chiqildi: haqiqiy talaffuz ma'lumotlari tahlil qilindi va fransuz tili tizimidagi tovushlarning rivojlanishini bashorat qiluvchi eng barqaror variantlar aniqlandi. Shulardan biri A.Martinet va G.Valterning "Dictionnaire de la prononciation française dans son usage réel" (1973) lug'atidir⁶. Lug'atda taklif qilingan so'zlar tizimi har doim ham tavsiya etilgan me'yorga mos kelmaydigan talaffuz variantini tanlash huquqidan faol foydalanadigan talaffuz standartidagi ma'ruzachilar nutqidagi eng dinamik qarama-qarshiliklarning haqiqiy holatini aks ettirish uchun mo'ljallangan. Ovoqli nutq va tildagi inson omili tadqiqotchilarining e'tiborini shu narsa o'ziga tortadi. Mualliflar o'z ishlari natijalariga ko'ra, talaffuz normasining so'zlovchilarida ham real nutqda birlashgan va namunali talaffuz mavjud emas, ideal me'yorning an'anaviy tasviri til voqeligiga mos kelmaydi, degan xulosaga kelishdi.

Haqiqiy talaffuz doimiy ravishda o'zgarib turganligi sababli, lingvistik hamjamiyatda haqiqiy talaffuz standartini iloji boricha yaqinroq aks ettirish zarurligi e'tirof etilgan. Bu P.Robertning "Dictionnaire alphabétique et analogique de la langue française"⁷ lug'ati bo'lib, har yili nashr etiladi. Mualliflar nutqiy aloqa faktlari va kodifikatsiya jarayonida aks ettirishni talab qiluvchi

¹ Бурчинский В.Н. Теоретическая фонетика французского языка: Учебное пособие / Сост. В. Н. Бурчинский. Издательство: АСТ, Восток-Запад. - 2006. - 181 с.

² Michaelis H., Passy P. Dictionnaire phonétique de la langue française. Paris, 1897. P. 318.

³ Кудряшева Ф. С. Орфоэпическая норма французского языка и его кодификация // Вестник Башкирск. ун-та. 2009. №4. URL:

<https://cyberleninka.ru/article/n/orfoepicheskaya-norma-franzuzskogo-yazyka-i-ego-kodifikatsiya> (дата обращения: 05.06.2020).

⁴ Warnant L. Dictionnaire de la prononciation française. Gembloux, Duculot, 1968. P. 509.

⁵ Le Figaro.fr, Pour forger notre identité nationale, soutenir la langue française.

⁶ Martinet A., Walter H. Dictionnaire de la prononciation française dans son usage réel. Paris, 1973. P. 932.

⁷ Robert P. Dictionnaire alphabétique et analogique de la langue française. Paris, 1994. P. 2949.

ijtimoiy-madaniy jihatlariga katta e'tibor berishadi. Bugungi kunda ushbu lug'at zamonaviy fransuz tilining talaffuz me'yorini aks ettiruvchi ixtisoslashgan bo'lmagan yetakchi lug'atlardan biri hisoblanadi.

Fransuz tilining orfoepik normasi haqida fikr bildiradigan bo'lsak, fransuz tilining orfoepik normasi bir joyda turmaydi, vaqt o'tishi bilan u doimo o'zgarib turadi. Biroq, talaffuz me'yorlarining bugungi kunga tegishli bo'lgan ba'zi tendensiyalarini aniqlash mumkin. Eng keng tarqalganlarini ta'kidlash lozim bo'ladi:

1. Qo'sh tembrli unlilar: orqa unlilar yanada ochiq bo'ladi, natijada fransuzlar patte/pvte, tache/tvche, rat/ras, pale/pvle kabilarni deyarli bir xil talaffuz qiladi;

2. Undoshlar tizimida million [lj] et milliard [lj] so'zlarini [mijx], [mijar] deb talaffuz qilish tendensiyasi mavjud. [g] undoshi deyarli hamma joyda [nj] undoshlar guruhi bilan almashtiriladi: vignoble, montagnard;

3. Ixtiyoriy bog'lanishlar va e kaduslarning o'z-o'zidan tushib qolish tendensiyasi;

4. Ritm urg'uli bo'g'inlarning oxirgi bo'g'inga yaqinlashganda cho'zilib ketish tendensiyasi bilan tengligi bilan tavsiflanadi⁸. Shunday qilib, orfoepik me'orning kodifikatsiyasi lug'atlarda o'z aksini topdi, ular dastlab qattiq talaffuz tizimini o'rnatdi, haqiqiy muloqotdan ajralib chiqdi va keyin talaffuzdagi muntazam o'zgarishlarni izohladi.

Bunday farqlar ona tilida so'zlashuvchining mintaqaviy yoki dialektal kelib chiqishi, madaniy darajasi, ijtimoiy yoki kasbiy muhiti, shuningdek, ma'lum bir avlod yoki jinsga mansubligi natijasidir. Eng yaqqol ko'zga tashlanadigan farqlar dialektal farqlar va kamroq darajada yosh, kasbiy va madaniy-ijtimoiy farqlardir⁹. Parij maktabi asarlarida me'yor til tizimidan ajratilmagan holda ko'rib chiqiladi. Tilning tabiiy holati sifatida

variatsiya, chex tilshunoslarining fikriga ko'ra, me'yor evolyutsiyasining zaruriy shartidir. Shuning uchun ular "normaning moslashuvchan yoki elastik barqarorligi" tushunchasini kiritdilar¹⁰.

Lingvistik, xususan, adabiy normalar tushunchasini tahlil qilib, L.V.Shcherba unda barqarorlik, muhim o'zgaruvchanlik bilan bir qatorda tizimli va tartibga soluvchi o'zgarishlarning sababi, deb hisoblaganligini kuzatdik.

Zamonaviy tadqiqotchilar ham bu haqda gapiradilar: "dinamik jihatida tushunilgan til normasi nutq faoliyatining ijtimoiy-tarixiy jihatdan aniqlangan natijasidir" va "til me'yor – gavdalangan voqelikdir". Bu nutq faoliyatining ijtimoiy regulyatori...¹¹ V.V.Sokolov ta'kidlaganidek, "Til tizimi doimiy qo'llanishda bo'lgan holda, uni qo'llovchilarning jamoaviy sa'y-harakatlari bilan yaratiladi va o'zgartiriladi... Nutq tajribasida til tizimi doirasiga to'g'ri kelmaydigan, lekin ishlayotgan yangilik sifatida, funksional jihatdan mos keladi, unda qayta qurishga olib keladi va har bir ketma-ket davlat tili tizimi nutq tajribasini keyingi qayta ishlash jarayonida taqqoslash uchun asos bo'lib xizmat qiladi"¹².

Xulosa qiladigan bo'lsak, har bir davrdagi til shu tilda so'zlovchilar uchun o'zgarimasdan, barqarorday tuyulsa-da, til borki, unda taraqqiyot va o'zgarish jarayoni hech qachon to'xtamaydi, fransuz tili ham boshqa tillar qatori bir necha rivojlanish davridan o'tib, har bir davrning o'ziga xos qonuniyatlari, fonetik sistemasiga egadir.

Shunday ekan, "inson tili benihoya murakkab bo'lib, uning barcha jihatlarini yaxlitligicha va birdaniga tasavvur qilish o'ta murakkabdirdir. Shunday bo'lsa-da, dunyo tilshunosligi tarixidagi bir necha asrlik tajribalar turli oqim namoyandalari tilni tadqiq etish eng maqbul yo'l hisoblab, bu yo'lda o'rganish obyektini va uning mohiyatini aniq ko'rsatib berish uchun butun umrlarini sarflaganlarini ko'rsatadi"¹³.

⁸ Кудряшева Ф. С. Орфоэпическая норма французского языка и его кодификация // Вестник Башкирск. ун-та. 2009. №4. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/orfoepicheskaya-norma-franzuzskogo-yazyka-i-ego-kodifikatsiya> (дата обращения: 05.06.2020).

⁹ Торсуева И. Г. Социолингвистические аспекты французской фонетики и фонологии / И. Г. Торсуева // ИЯШ. – М., 1981. – №5. – С. 78–81.

¹⁰ Матезиус В. О необходимости стабильности литературного языка / В. Матезиус // Пражский лингвистический кружок. – М., 1967.

¹¹ Скворцов Л. И. Теоретические основы культуры речи / Л. И. Скворцов. – М.: Наука, 1980. – С.43-45.

¹² Соколова В. В. Культура речи и культура общения / В. В. Соколова. – М.: Просвещение, 1995. – С. 47.

¹³ Жўраева М.М. Француз ва ўзбек эртақларида модаллик категориясининг лингвокогнитив, миллий-маданий хусусиятлари. Филология фанлари доктори илмий

Til nutq faoliyati jarayonida rivojlanadi va o'zgaradi, bu albatta, adabiy me'yorlarning o'zgarishiga va yangi talaffuz variantlarining paydo bo'lishiga olib keladi. Nutq normalari muloqotning barcha turlarida lingvistik vositalardan foydalanish va amalga oshirishni tartibga soladi. Ham yozma, ham og'zaki nutqni tartibga soluvchi umumiy normalarga leksik, grammatik va stilistik normalar kiradi. Yozma nutqning maxsus normalari imlo normalari va tinish belgilaridir. Orfoepik me'yorlar, jumladan, talaffuz, urg'u va intonatsiya normalari faqat og'zaki nutq uchun qo'llaniladi. Imlo me'yorlariga rioya qilish nutq madaniyatining muhim qismidir, chunki ularning buzilishi nutqning idrokini buzadi va uning mazmunini tushunishga to'sqinlik qiladi.

Fransuz tilining orfoepik normasiga keladigan bo'lsak, u fransuz tilining uzoq rivojlanish jarayonida yaratilgan, deb asosli ravishda ayta olamiz. Bu, albatta, jamiyatdagi tarixiy, ijtimoiy, madaniy jarayonlar bilan bevosita bog'liq, shuningdek, fanda bo'layotgan barcha o'zgarishlarni atroflicha o'rganadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Бурчинский В.Н. Теоретическая фонетика французского языка: Учебное пособие / Сост. В.Н.Бурчинский. Издательство: АСТ, Восток-Запад. - 2006. - 181 с.

2. Michaelis H., Passy P. Dictionnaire phonytique de la langue fraanzaise. Raris, 1897. P. 318.
3. Warnant L. Dictionnaire de la prononciation fraanzaise. Gembloux, Duculot, 1968. P. 509.
4. Martinet A., Walter H. Dictionnaire de la prononciation fraanzaise dans son usage ryel. Paris, 1973. P. 932.
5. Robert P. Dictionnaire alphabytique et analogique de la langue fraanzaise. Paris, 1994. P. 2949
6. Торсуева И. Г. Социолингвистические аспекты французской фонетики и фонологии / И. Г. Торсуева // ИЯШ. – М., 1981. – №5. – С. 78–81.
7. Jo'rayeva M.M. Fransuz va o'zbek ertaklarida modallik kategoriyasining lingvokognitiv, milliy-madaniy xususiyatlari. Filologiya fanlari doktori ilmiy darajasini olish uchun taqdim etilgan dissertatsiya. – Toshkent, 2017. – B.233.
8. Radjabov, R. (2023). Этапы формирования французскойязычной орфоэпии. Центр научных публикаций (buxdu.Uz), 30(30). Извлечено от https://journal.buxdu.uz/index.php/journals_buxdu/article/view/9143.

